

SLOBODNE TEME

54. HIGIJENSKO-SANITARNO STANJE U SEOSKIM AMBULANTAMA ŠUMADIJSKOG OKRUGA

Donović N¹, Andrejević V¹, Radivojević B²

¹Institut za javno zdravlje Kragujevac

²Dom zdravlja Kragujevac

UVOD. Domovi zdravlja u šumadijskom okrugu, izuzev opštine Arandelovac, imaju 39 seoskih ambulanti. Služba Higijene IZJZ Kragujevac u cilju prevencije bolničkih infekcija jedanput godišnje (a po potrebi i češće) vrši higijensko-sanitarni nadzor ovih ambulanti, uzorkuje vodu za piće i briseve radnih površina, ruku zaposlenih, sterilnog materijala i dezinfekcionih sredstava. Kao najveći problem ističe se zdravstveno neispravna voda za piće, problem medicinskog otpada i neadekvatnih prostorija u kojima rade seoske ambulante. U mnogim ambulantama je stalno prisutan samo medicinski tehničar, dok lekar dolazi 2-3 puta nedeljno.

CILJ RADA. Cilj našeg rada je prikaz ocene higijensko-sanitarnog stanja ambulanti u seoskim sredinama, identifikovanje prisutnih problema i rad na pre-

venciji bolničkih infekcija. U okviru ovog cilja rešavali smo sledeće zadatke: provera zdravstvene ispravnosti vode za piće, provera sterilnosti materijala i rastvora, provera higijenskog stanja objekta metodom vlažnih briseva sa radnih površina, ruku zaposlenih, provera sterilnosti materijala i ocena higijensko-sanitarnog stanja zdravstvenih objekata.

METOD. Kao materijal za ovaj rad koristili smo dokumentaciju službe Higijena IZJZ Kragujevac, i to: rezultate ispitivanja voda za piće, rezultate ispitivanja higijenskog stanja zdravstvenih objekata i rezultate higijensko-sanitarnih nadzora istih. Istraživanje je vršeno tokom 2005. i 2006. godine. na teritoriji Šumadijskog okruga, izuzev opštine Arandelovac. Svi podaci su obrađeni adekvatnim matematičko-statističkim metodama, *software SPSS for Windows ver. 11.0.*

REZULTATI. Rezultati istraživanja su pokazali sledeće: od 84 uzoraka voda za piće zdravstveno neispravno je 69 ($\chi^2=51.81$, DF=1, $p<0,01$). Od ukupnog broja 379 uzoraka različitog materijala mikrobiološka neispravnost je utvrđena kod 12 uzoraka, što čini 3,16.% (manji procenat u odnosu na gradsku sredinu gde se procenat neispravnosti kreće 6,3-8,17%). Najčešći uzrok mikrobiološke neispravnosti bila je *Esherichia coli* (38,2%), *Pseudomonas aeruginosa* (18,4%), *Staphilococcus aureus* (6,3%) i saprofiti u sterilnom materijalu ili rastvorima dezificienasa (37,1%). Zadovoljavajuću ocenu higijensko-sanitarnog stanja dobilo je 8 seoskih ambulanti, a 31 ambulata ima nezadovoljavajuću ocenu ($\chi^2 = 37,65$, DF=1, $p<0,01$).

ZAKLJUČAK. Većina seoskih ambulanti ima zdravstveno neispravnu vodu za piće, ne postoje seoske deponije pa se medicinski otpad neadekvatno odlaže i pali, nema dovoljno suvih sterilizatora, a veoma često su i prostorije neadekvatne. Neophodno je pre svega obezbediti svim ambulantama zdravstveno ispravnu vodu za piće.

Ključne reči: ambulanta, higijena